

ה:

עין משפט
גר מצוה

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

(א) מנחות מב. טו [מפרים
מוחק וזו]

הגהות הב"ח

(א) ה"ס ד"ה ריבועא
דנפיק וכו' וק"ל תימה וכו'
מנו טיגולא תילתא התיב
תילתא מכל העיגול:

גליון הש"ס

נב"י תנו רבנן נב"ד. ע'
נשין דף מה ע"כ מוס'
ד"ה לו:

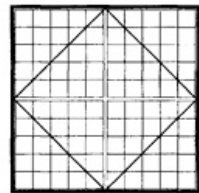
לעיון רש"י

פורק"א. אסודרה.

נג א טושי"ע א"ח סי'
חלו טעף כ':
בר ב מ"י ס"ו מהלכות
מנחה הלכה ט קמג
עשן כ טושי"ע י"ד סי'
דכו טעף י':
נה ג ד ה מ"י ס"ה
מהלכות סוכה הלכה
ט קמג עשן מג טושי"ע
א"ח סי' תרלה:

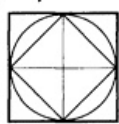
ריבוי הנאל

ורבינו בספר חלוץ סבין
שתי חצרות. אמר ר' יוחנן
חלוץ עגול צריך שיא
בתיקופו כ"ד טפחים ומן
שנים ומשהו בהך י'
שאם ירבעו נמצא ששה
בהך י'. לפי לי כולי
האי מברי כל שיש
בתיקופו ג' טפחים שו בו
רוב טפח ב"ב טפחים
סני. ורש"י הו מילי
בעינא אכל בריבועא
כ"ד. ואסיקנא ב"ד נבי
חומשא סני. ושענן ר'
יוחנן דאמר כ"ד דקיסין
דאמרי ריבועא דנפיק מנו
טיגולא פלגא. ואקסין
הוא ליתא לדידי דקיסין.
ושענן לטעמא דדיני
דקיסין קאמר. נמצאת
שמונה ד' יוחנן אליבא
לדידי דקיסין אסודרה.
אמר ר' מאיר משום ר' לוי.
שתי סוכות של יצורים
כו'. שיששה היא. ותו רבנן
סוכת גוים. סוכת שמים.
סוכת בהמה. סוכת כותים.
סוכת מכל מקום כשירה.
ולכ"ל שתתא עשויה לצל
וסוככת בהלכתא. וכן
סוכת רועים. סוכת קיימין.
סוכת בורגנים. סוכת
שומרי פירות. סוכת מכל
מקום כשירה. ואסיקנא
סוכת גוים וסוכת שמים
וכיצא בהך דלאו בני
חובא נינהו אם היא
עשויה לצל וסוככת
בהלכתא כשירה. וכל
שכן סוכת רועים וקיימים
וברגנין ושומרי פירות
דבני חובא נינהו שסוכתם
כשירה.

של ריבועים קטנים בענין שפירשתי
לעיל נמצא ריבוע פנימי חלוץ של
חלוץ ואם תעשה עגול של עשרה על

עשרה בתוך ריבוע החלוץ יהא העגול
שמוצב יתר על העגול רביע אם כן
הפנימי חלוץ של פנימי דהיינו ט'
ריבוע חלוץ וק"ל תימה ללא נקט
תילתא מכל העגול כי היכי דנקט
עגולא דנפיק מגו ריבועא ריבועא
דהיינו ריבועא מכל הריבוע לכן יש
לפרש דהך תרי מילי קיימי
אחר בתוך אותו עגול ואם למימר
העגול רובע של ריבוע החלוץ וריבוע
פנימי נתמעט מריבוע חלוץ פלגא
ורובע ופלגא קיימי אריבוע חלוץ
ואם תאמר והלא ריבוע של שבעה
על שבעה אם תעשה צו עגול של
שבעה על שבעה אלכסונו שבעה
אמות ותחזור ותעשה בתוך העגול
ריבוע של חמשה על חמשה לפי חשבון
של חשבון של אמתא ותרי חומשי
באלכסונו ומשכחת לה בריבוע פנימי
יתר מחלוץ של חלוץ דיש בפנימי כ"ה
רעועות של אמה על אמה ובחלוץ
לא משכחת אלא מ"ט ויש לומר שזה
חלוץ חמה שהוכחו דחשבון של
אמתא ותרי חומשי אינו מתוקן
דלכא טפי וא"כ אין בריבוע הפנימי
ה' על ה' דאם היה צו ה' היה אלכסונו
עולה טפי מו': ור"הו' חיצונה בית
שער פנימית ותתחייב במוזחה. וביט
שער חייב במוזחה כדתיאל

פירש נקוטטרם כשאלתה
מרבצ בתוך העגול אמה
הנשאר צו דהיינו תילתא דכולה הלך
לשש עשרה ריבוע לרץ העגול המקיפו
סביב להיות עשרים וארבע: ולא
מילתא היא. דהא ראינו דלא הו' שיעורא
כולו הא אלף שיהא רחב כשיעור אלכסונו
של מרובע וכל אמתא צריבע אמתא
ותרי חומשי באלכסונו: שפי סוכות
של יוצרים. ק"ל היה דרך של יוצרי כלי
חרס צימין עושין להם שמי סוכות
זו לפנים מוז בפנימית הוא דר
ומצניע קדרותיו ובחלוצה הוא עושה
מלאכתו ומוציא קדרותיו למחור:
פנימית אינה סוכה. אם כל איש
צמח צמח לשם סוכה ואע"ג דלא
צמח צמח לשם חג דהא כביט הלל
קיימא לן דמנשרי סוכה ישנה
בממתינן (דף טו.) הלא אינה סוכה
דלא מייכרתא מלחא דלשם סוכה הוא
דר צו דהא כל ימות השנה דיר
התם ורוב תשמיו וסעדו ושינתו
שם: ומייבס במוזח. לעולם משום
דכל דירתו זה: הפנימית סוכה.
ויולא זה ידי חובתו ואין לרץ
למקמה ולעשותה לשם חג כביט הלל
ומשום היכרא דמנחה הוא לביט
למיכר דכיון דכולה שמה לאו כהא
דייר והשאה דייר זה איכא היכרא:
ועטורה מן המוזח. לעולם דלאו
דירה היא שאינה עשויה אלא לנאת
ולצא דרך שם ולהכניס שם מגרים:
וסיחוי כביט שער הפנימית. דק"ל
במנחות בהקומץ רבה (דף לו.)
חייב במוזח מדרבנן. בית שער

ריבועא דנפיק מגו עיגולא פלגא ולא היא
דהא קחוינן דלא הוי כולי האי: א"ר לוי
משום ר"מ אשתי סוכות של יוצרים זו
לפנים מוז הפנימית אינה סוכה
בחיובת במוזחה והחיצונה סוכה
ופטורה מן המוזחה ואמאי
תהוי חיצונה כביט שער הפנימית
ותתחייב במוזחה משום דלא קביע
ל' חנו רבנן ג' נב"ד סוכת גוים
סוכת נשים סוכת בהמה סוכת
כותים סוכה מכל מקום כשירה
ובלכ"ד שתתא מסוככת בהלכתה
מאי בהלכתה אמר רב חסדא
והוא שעשאה לצל סוכה מכל
מקום לאתווי מאי לאתווי סוכת
רבנן רב חסדא וסוכת רועים סוכת
קיימים סוכת בורגנין סוכת
שומרי פירות סוכה מכל מקום
כשירה ובלכ"ד שתתא מסוככת
בהלכתה מאי בהלכתה אמר רב
חסדא והוא שעשאה לצל סוכה
מכל מקום לאתווי מאי לאתווי
סוכת רבנן ג' נב"ד הא תנא דרבנן
אליבא ליה ג' נב"ד משום דקביעי
וקא תנא מכל מקום לאתווי רב"ש
רב"ש ליה רב"ש קביעי והוא
תנא דרב"ש אליבא ליה רב"ש דבני
חובא נינהו ותנא מ"מ לאתווי
ג' נב"ד דלאו בני חובא נינהו:
מתני'

פורק"א בלע"ז שלפני הבית:
משום דלא קביע. לא זו ולא זו דבר
קבוע ואין הפנימית חשובה להיות לה
בית שער: סוכה גוים. שעשויה
לדור זה צימות החמה: סוכה מ"מ.
אפילו פחותה מאלו ולקמיה מפרש
מאי היא: מאי כהלכתה. מאי אמתא
לאשמעינן דליתא שמהא למה מרובה
מחמתה ודבר שכשר לסקך צו פשיטא
אטו משום דריעה צמילי אחרניתא
שלא נעשית לשם סוכה תחשך אף
בפסולות: אמר רב חסדא. האי כהלכתה
דקאמר הוא שמסוככת יפה דמוכחא
מלחא שעשייתה הראשונה ללל היתה
ולא לניעות בעלמא דאע"ג דסוכה
לשם חג לא צמח צמח לשם סוכה צמח
וללל הוא דמיקרא סוכה שסוככת
מן החורב: רב"ש. סימן רועים קיימים
בורגנין שומרי פירות. ולקמן פריך
מאי גריעוטייהו דהני מהך דלעיל דקרי
ליה סוכה מכל מקום: רועים. שעשו
סוכה צדעה לישב בחובה מפני השרב
ושומרים לאנס: קיימים. שומרי קניעות
השטוחין צדעה לייבש: צורגנין. שומרי
העיר. וכולן ישראלים הם אבל סוכה זו
לא לשם חג נעשית: סוכה מכל מקום.
דאפילו פחות מאלו וייתנו הך דלעיל
דמפרש לקמן דהאי תנא חשיבי ליה
הני משום דישראליתם נינהו וחיבין
בסוכה וראייה סוכתן להכשיר יומר
מסוכת ג' נב"ד גוים נשים בהמה כותים
שאיין חייבין בסוכה: אליבא. חשונה
להכשיר: סוכה רב"ש לא קביעי. פעמים
רועין כאן ופעמים רועין כאן כשאלו
את המרעה וכן קיימים כשיבשו
הולכין להם וסותרין סוכתן: מתני'

בהקומץ רבה (מנחות דף לו.) בית שער
אכסדרה ומרפסת חייבין במוזחה ותימה
דכפרק קמא דיומא (דף יא.) וס' אמרינן
דממעטין להו במוזחה מדכתיב בית מה
בית מיוחד לדירה יאלו אלו שאין מיוחדין
לדירה יש מחלקין בין פתוחין לבית
ולפתוחין לגינה וקשיא דאם כן הוה ליה
לשנויי הכי התם במנחות (ט) דפרץ
אדרב חסדא דאמר אכסדרה פטורה מן
המוזחה וז"ל הא דאורייתא הא דרבנן
והא דלא משני התם במנחות דמשמע ליה
דרב חסדא פטורה לגמרי קאמר אפילו
מדרבנן: סוכת כותים. כל הך דקחשיב
הכא אמר בשמעתין דלאו בני חובא
נינהו דקבצר גרי אריות הן והא דאמר
פרק שני דיבמות (דף כד.) דלחד גרי
אריות אחד גרי תלומות הלכה כולם
גרים הני מילי כשתגמירי לגמרי אלל
גרי כותים כתיב בספר מלכים (ב ח)
את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו
עובדים ומאן דאמר כותים גרי אמת
קבצר דלחד כן ניתקו: סוכה